

برخی از داروهای رده ی x بارداری

منظور از داروهای رده ی x بارداری چیست ؟

مطالعات روی حیوانات یا انسان ها ناهنجاری های جنینی را نشان داده اند و/یا شواهد مثبتی از خطر برای جنین انسان وجود دارد و خطرات ناشی از استفاده از دارو در زنان باردار به وضوح بیشتر از مزایای بالقوه آن است. این داروها خطر آسیب دائمی به جنین را دارند به طوری که در بارداری و یا در مواقعی که احتمال بارداری وجود دارد نباید استفاده شوند.

آتورواستاتین و سایر استاتین ها:

آتورواستاتین همراه با رژیم غذایی برای کاهش سطح کلسترول "بد" خون (LDL)، برای افزایش سطح کلسترول "خوب" (HDL) و کاهش تری گلیسیرید استفاده می شود.

هشدارها:

اگر باردار هستید یا در دوران شیردهی هستید یا اگر بیماری کبدی دارید، نباید آتورواستاتین مصرف کنید. اگر باردار شدید مصرف این دارو را قطع کنید و فوراً به پزشک خود اطلاع دهید.

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی نیشابور

متوترکسات:

متوترکسات با رشد سلول های خاصی از بدن، به ویژه سلول هایی که به سرعت تولید مثل می کنند، مانند سلول های سرطانی، سلول های مغز استخوان و سلول های پوست تداخل می کند. این دارو برای درمان سرطان خون و انواع خاصی از سرطان سینه، پوست، سر و گردن، ریه یا رحم استفاده می شود. متوترکسات همچنین برای درمان پسوریازیس شدید و آرتریت روماتوئید در بزرگسالان استفاده می شود. همچنین برای درمان آرتریت روماتوئید نوجوانان با دوره چند مفصلی فعال در کودکان استفاده می شود.

متوترکسات نباید در دوران بارداری برای درمان آرتریت یا پسوریازیس استفاده شود. گاهی اوقات از متوترکسات برای درمان سرطان در دوران بارداری استفاده می شود. اگر باردار هستید یا قصد بارداری دارید از پزشک خود درباره ی این دارو مشورت بگیرید.

در صورتی که مرد مصرف کننده ی این دارو است تا حداقل سه ماه و در صورتی که خانم مصرف کننده ی این دارو است تا حداقل یک سیکل کامل بعد از قطع مصرف دارو، نباید اقدام به بارداری کنند.

فیناستراید :

فیناستراید (Proscar) به تنهایی یا همراه با سایر داروها برای درمان علائم هیپرپلازی خوش خیم پروستات (BPH) در مردان مبتلا به بزرگی پروستات استفاده می شود. فیناستراید برای درمان ریزش موی مردانه در مردان استفاده می شود. فیناستراید فقط برای مردان استفاده می شود.

فیناستراید می تواند باعث نقص مادرزادی شود اگر خانمی در دوران بارداری در معرض آن قرار گیرد. قرص فیناستراید شکسته نباید توسط خانم باردار یا خانمی که ممکن است باردار شود لمس شود. چرا که می تواند از طریق پوست جذب شود.

ایزوترتینوئین :

بیماران زن با پتانسیل باروری باید قبل از دریافت نسخه این دارو از نظر بارداری آزمایش شوند.

استفاده از ایزوترتینوئین در زنانی که باردار هستند یا ممکن است باردار شوند منع مصرف دارد. **نقایص مادرزادی** (صورت، چشم، گوش، جمجمه،

سیستم عصبی مرکزی، ناهنجاری های قلبی عروقی، تیموس و غده پاراتیروئید) به دنبال مواجهه با ایزوترتینوئین در دوران بارداری مشاهده شده است و خطر نقایص شدید مادرزادی، با هر دوز یا حتی با دوره درمان کوتاه بالا است. نمرات IQ پایین نیز گزارش شده است. خطر سقط خود به خود و زایمان زودرس افزایش می یابد. ایزوترتینوئین را برای زنانی که در حین مصرف دارو باردار می شوند یا احتمال بارداری دارند تجویز نکنید. اگر حاملگی در طول درمان رخ دهد، ایزوترتینوئین باید فوراً قطع شود و بیمار به متخصص زنان و زایمان متخصص در مسمومیت تولید مثل ارجاع داده شود.

زنان دارای پتانسیل باروری قبل از شروع درمان باید دو تست حاملگی منفی داشته باشند و آزمایش باید هر ماه در طول درمان ادامه یابد. زنانی که در سنین باروری هستند نباید در طول درمان یا تا ۱ ماه پس از قطع ایزوترتینوئین باردار شوند. پس از قطع درمان، زنان در سنین باروری باید بعد از آخرین دوز و دوباره یک ماه پس از آخرین دوز آزمایش بارداری انجام دهند. دو نوع پیشگیری از بارداری باید در این مدت ادامه یابد. هیچ ابزار دقیقی برای تعیین اینکه آیا جنین در معرض آسیب قرار گرفته است وجود ندارد.

ارگوتامین سی :

می تواند باعث انقباض طولانی مدت عروق رحم و/یا افزایش تون میومتر شود که منجر به کاهش جریان خون جفت می شود این امر ممکن است دلیل تاخیر رشد جنین باشد که در مطالعات حیوانی مشاهده شده است. ارگوتامین در شیر مادر ترشح می شود و ممکن است باعث استفراغ، اسهال، نبض ضعیف و فشار خون ناپایدار در شیرخوار شود.

داناژول :

مصرف داناژول در بارداری منع مصرف دارد. بارداری باید بلافاصله قبل از شروع درمان با استفاده از یک تست حساس که قادر به تعیین بارداری اولیه باشد، رد شود. در طول درمان باید از روش غیر هورمونی پیشگیری از بارداری نیز استفاده شود. اگر بیمار در طول درمان با داناژول باردار شد، مصرف داناژول را قطع کرده و بیمار را از خطر بالقوه برای جنین آگاه کنید. قرار گرفتن در معرض داناژول در رحم ممکن است منجر به اثرات آندروژنیک بر روی جنین دختر شود.

گردآوری: دکتر فاطمه سوقندی
کارشناس اداره نظارت بر دارو و فرآورده های بیولوژیک

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی نیشابور